

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

114. An qui commisit v. g. tria fornicationis peccata cum tribus foeminis, teneatur in confessione dicere se cum tribus foeminis fornicatum esse, vel satisfaciat dicendo se ter fornicatum fuisse? Ex p. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

notitiam Confessario, requisitam in hoc Sacramen-
to. Quod sic ostendo: Cum soluta potest quis pec-
care grauer contra castitatem peccatis distincte spe-
ciei, ergo qui solum dicit se peccasse grauer contra
castitatem cum soluta, non explicat speciem peccati
sui: antecedens probat, qui cum soluta peccat præ-
posteram libidine, peccat grauer contra castitatem
cum soluta. Item, qui fornicatur, item, qui se polluit
extra vas cum illa, peccat grauer cum soluta con-
tra castitatem, & tamen hæc peccata non sunt eius-
dem speciei. Ergo illa verba, de quouis peccato ex
illis verificari possunt, atque aded nullam illarum de-
terminare explicant.

7. Item ex Doctrina D. Thomæ, & recta ratione
videtur clarum, quod tactus, & oscula libidiosa se-
cundum se sunt media conducentia ad feminis deci-
sionem, & administrationem, quapropter non pos-
sunt non ordinari ad aliquam aliam speciem prædi-
ctæ luxuriæ tales tactus cum soluta. Nam vel assu-
muntur, vt dispositio, aut comites, & adiumenta
fornicationis, & tunc habent malitiam fornicati-
onis, vel ordinantur ex intentione operantis ad
præposteram luxuriam, & tunc illius malitiam habe-
bunt, vel non assumuntur in ordine ad alias spe-
cies, sed in ordine ad pollutionem extra omne vas, &
tunc habent malitiam molliciei cum complice femina;
vel non assumuntur ad finem pollutionis, sed
sistendo in ea voluptate, quæ in ipsis habetur, &
tunc hæc ipsa est inchoatio quædam pollutionis,
quatenus natura sua ij tactus tendunt ad feminis deci-
sionem, cumque non intenditur (vt supponitur) vi-
la copula, reitit sola inchoatio pollutionis in sua cau-
sa; atque aded habebunt malitiam molliciei imperfec-
ta. Cum ergo omnibus istis modis possit peccari
grauer contra castitatem cum soluta, non sufficit di-
cere in confessione, *peccavi grauer contra castitatem
cum soluta* manet enim adhuc inexplicata species, in
qua peccatum fuit. Ita Dicastillus.

8. Hanc etiam sententiam docet Eminentissimus
Dominus meus Cardinalis Lugo de *Pœnitent. disp.
16. sect. 5. §. 1. num. 258.* vbi testatur, quod contra-
ria sententia opponitur communiter Doctõrum sen-
sui, & adducit rationem, quia licet tactus etiam,
& oscula habeant suam malitiam in ordine ad copu-
lam, ad quam ordinantur: diuerso tamen modo
opponuntur virtuti castitatis: nam copula opponi-
tur, tanquam actus consummatus, per quem cum
effectu inferitur nocuentum proli: at verò tactus
libidinosi opponuntur solum, vt dispositiones pro-
pter periculum, quod afferunt, & quia ex se ordi-
nantur, & disponunt ad copulam: quod non suffi-
cit ad participandam eandem speciem malitiam: vt
constat manifestè ex delectatione morosa: quæ qui-
dem accipit suam malitiam per ordinem ad pollu-
tionem, vel actum consummatum, ad quem ex se
disponit voluptas illa delectationis; & tamen nemo
dicit non differre speciem à pollutione consummata,
& intenta, nec id vllus concessit. Adde eiusmodi tactus
non solum prohiberi propter dispositionem ad
copulam, sed etiam propter delectationem turpem,
quam in se habent: quia omnem eiusmodi delecta-
tionem natura voluit prohibitam esse extra matrimo-
nium, quia alioquin homines minus de matrimonio
curarent.

9. Et tandem supradictam Patris Ferrantini, &
aliorum recentiorum opinionem repellit Franciscus
Quiedo in *part. 2. D. Thomæ tract. 6. contron. 5. punct.
3. §. 8. num. 54.* sic asserens: Neque ex hoc licet in-
ferre quod aliqui recentiores dixerunt apud Turria-
nam de *pœnitent. disp. 9. quæst. 2. disput. 29. dub. 2. ad
5. argumentum*: videlicet sufficere in confessione ex-
plicare peccatum graue contra castitatem habitum
Tom. 1.

cum soluta, non explicata copula consummata, hoc
enim nullatenus audiendum est: nam præceptum
confessionis obligat ad explicandum peccatum exter-
nũ commissum, & hoc consistit in ipsa copula, in qua
cum contingit, consummatur effectus internus, qui
ad hunc ordinatur, & non consummatur in tactibus,
aut aliis actionibus præcedentibus, quia est in his
eadem sit malitia, ac in copula, hæc est præcipuum
subiectum malitiæ, per ordinem ad quem actus
præcedentes illam contrahunt, & ita copula ipsa,
quæ est subiectum principale, explicanda est, & ob
hanc rationem hæc explicata, necesse non est expli-
care alias actiones præambulas; & non sufficit hæc
explicari copula non explicata. Ita Quiedo: Vnde li-
cet ego olim dixerim hanc sententiam esse probabili-
orem, & ided Pater Ferrantinus infert, me contra-
riam probabilem putare; nunc, vt dixi, me declaro,
& assero absolutè, talem sententiam intra terminos
probabilitatis non consistere.

RESOL. XCIV.

*An qui commisit, v. g. tria fornicationis peccata cum tri-
bus feminis, teneatur in confessione dicere se cum
tribus feminis fornicatum esse, vel satisfaciat dicen-
do ter se fornicatum fuisse? Ex part. 1. tr. 7. Ref. 13.*

§. 1. **R**espondeo negatiuè cum Sancio in *tract.
disp. 1. n. 24* Homobono de *exam. Eccl. p. 1.
tract. 5. c. 13. q. 83.* Bonacina de *Sacr. disp. 5. q. 5. punct.
2. §. 3. diffic. 3. propos. 3. n. 14.* vbi sic ait: Qui commisit
tria fornicationis peccata cum tribus feminis, non te-
netur dicere, se tres feminas carnaliter cognouisse: sed
satisfacit dicendo, se ter fornicatum fuisse: nam actus
fornicationis, cæteris paribus, eandem habent mali-
tiam, siue committantur cum vna & eadem femina,
siue cum diuersis eiusdem rationis, & conditionis.]
Ita ille, qui citat etiam Azorium.

Sup. hoc cur-
siline in
fin. §. 1. Ref.
primæ post
seq. & eius
rationem
huic questio-
ni applica,
vel distingue.

RESOL. CXV.

*An consistenda sit circumstantia inductionis ad pecca-
tum, si alter ad peccatum paratus esset, vt si quis
fornicaretur cum muliere parata?
Et notatur, quod quando quis vititur aliqua perso-
na parata, vt maleficium soluat alio maleficio cum
pacto Demonis, an teneatur hanc circumstantiam
explicare?
Aduertitur tamen, quod teneatur confiteri peccatum a-
ditionis sage, vel sagi. Ex part. 1. tr. 7. Ref. 34.*

§. 1. **A**ffirmatiuè respondet Bonac. de *Sacr. disp.
5. punct. 2. §. 3. diffic. 3. n. 19.* & ante illum
Sanchez in *sum. 10. 1. lib. 1. c. 6. n. 14.* quia etiam in isto
casu, quis cooperatur peccato alterius. Ergo, &c.

Sed contrariam sententiam tenendam existimo, &
illam docet Coninch de *Sacr. disp. 7. dub. 4. num. 13.*
Azor. *p. 1. lib. 1. c. 16. q. 5.* Ledelma in *sum. tom. 2.
de Pœnit. c. 19. dub. 7. fol. mibi 325* Suar. in *3. p. tom. 4.
disp. 22. sect. 4. n. 18.* & alij. Et ratio est: quia in tali
casu reuera non datur scandalum; nec propria, & mor-
alis inductio est, nam voluntas ex se, & sua sponte
iam exposita erat. Ergo, &c.

2. Notandum est, quod quando quis vititur aliqua
persona parata, vt maleficium soluat alio maleficio
cum pacto Demonis, tenetur hanc circumstantiam
inductionis explicare: & ita docet Henriquez *lib. 5.
c. 7. num. 7.*

3. Sed hanc opinionem refellit Fagundez *Præcept.
2. lib. 4. c. 5. n. 3.* putat enim. tali casu non esse dictam
circum